

หลักสูตรการรู้ทันภัยไซเบอร์และทางไกลยาเสพติด จำนวน 3 ชั่วโมง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

ความเป็นมา

ในปัจจุบันสาเหตุการเสียชีวิตของประชากรในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่เกิดจากโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจและหลอดเลือด โรคหัวใจ ความดันโลหิต และอุบัติเหตุ จมน้ำ ผู้ป่วยหรือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บเหล่านี้ อาจมีอาการผิดปกติเกิดขึ้นกับร่างกาย หรือบางรายอาจมีภาวะ การหยุดหายใจกะทันหัน ถ้าปล่อยไว้นานเกิน 4 นาที แม้จะช่วยให้ฟื้นคืนชีพกลับมาได้ ก็เกิดสภาวะการตายของสมองอย่างถาวร ดังนั้นการได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างทันท่วงทีและถูกต้อง และมีการส่งต่อผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บต่อไปยังแพทย์หรือสถานพยาบาลอย่างเหมาะสมรวดเร็วและถูกวิธีจะทำให้ผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บมีโอกาสรอดในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชน โดยเป็นทั้งแหล่งเรียนรู้และช่องทางในการติดต่อสื่อสาร อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าที่รวดเร็วนี้กลับมามีภัยคุกคามรูปแบบใหม่ หรือ "ภัยไซเบอร์" เช่น การกลั่นแกล้งออนไลน์ (Cyberbullying) การถูกหลอกลวง การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการถูกชักจูงเข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ผ่านโลกออนไลน์

ขณะเดียวกัน "ปัญหายาเสพติด" ยังคงเป็นวิกฤตทางสังคมที่ซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มผู้ค้าได้ปรับเปลี่ยนช่องทางและวิธีการเข้าหาเด็กและเยาวชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น ทำให้เยาวชนมีความเสี่ยงสูงที่จะตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงหรือเข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายยิ่งขึ้น การขาดภูมิคุ้มกันทั้งในโลกจริงและโลกเสมือนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจนำไปสู่ปัญหาทางจิตวิทยา สุขภาพ และกฎหมายในระยะยาว

ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอคลองลาน จึงได้จัดทำ "โครงการเยาวชนชาญฉลาดรู้ทันภัยไซเบอร์และทางไกลยาเสพติด" ขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันรอบด้านให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารบนโลกออนไลน์ (Cyber Literacy) ควบคู่ไปกับการตระหนักถึงโทษพิษภัยของยาเสพติด เพื่อให้เยาวชนสามารถเติบโตเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ พลอดภัย และนำพลังของตนเองไปใช้ในทางสร้างสรรค์ต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
2. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน
3. เทียบโอนเป็นรายวิชาเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ในสาระการประกอบอาชีพรายวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นในระดับใดระดับหนึ่ง

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษและวิกฤตของยาเสพติดในยุคปัจจุบัน
2. เพื่อให้เยาวชนมีความรู้เท่าทันภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ บนโลกออนไลน์และสามารถปกป้องตนเองได้อย่างเหมาะสม

เป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนทั่วไป

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาทักษะ

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี จำนวน 2 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 1 ชั่วโมง

รวมทั้งสิ้น 3 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	สร้างการรับรู้ทันภัยไซเบอร์	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ภัยไซเบอร์	1. อธิบายภัยไซเบอร์ใกล้ตัวที่ต้องระวัง 2. วิธีและขั้นตอนการจัดทำบอร์ดสรุปความเข้าใจผู้เรียน	1. วิทยากรสร้างการรับรู้เรื่องภัยไซเบอร์ 2. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับภัยไซเบอร์ในปัจจุบันรูปแบบต่างๆ 3. ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจัดทำบอร์ด	1	30 นาที
2	สร้างการรับรู้โทษของยาเสพติด	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจโทษของยาเสพติด 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกโทษของยาเสพติดได้	1. อธิบายประเภทและโทษของยาเสพติด 2. วิธีและขั้นตอนการจัดทำบอร์ดสรุปความเข้าใจผู้เรียน	1. วิทยากรสร้างการรับรู้เรื่องโทษของยาเสพติด 2. วิทยากรและผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดในปัจจุบัน 3. ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจัดทำบอร์ด	1	30 นาที
รวมทั้งสิ้น					2	1

สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการเรียนรู้ / ใบความรู้
- ศึกษาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น / สื่อบุคคล / สื่อจากอินเทอร์เน็ต/ วิทยากรผู้ชำนาญ
- การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
- ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดผลประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม
- การสังเกตการณ์ปฏิบัติจริง
- กิจกรรมของกลุ่ม/ชิ้นงาน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ต้องมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

1. ชื่อโครงการเยาวชนชาญฉลาด รู้ทันภัยไซเบอร์และห่างไกลยาเสพติด

2. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบาย และข้อสั่งการ

☒ จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ข้อที่ 3. ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะแห่งอนาคต สู่การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

3.3 ปลุกฝังความเป็นพลเมืองคุณภาพ ผ่านการบูรณาการการเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม ประชาธิปไตย และสถาบันหลักของชาติ ในบริบทที่ร่วมสมัย ควบคู่กับการปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะ และความเป็นพลเมืองดี เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ข้อที่ 6. ขยายโอกาสการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

6.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัย และการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพผ่านพื้นที่กิจกรรมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งระหว่างคนต่างวัย

☐ แผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

ความสอดคล้องกับการกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด

☒ พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

(มาตรา 5) พ.ร.บ สกร. กำหนดวัตถุประสงค์ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ไว้โดยสรุปดังนี้ การส่งเสริมการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาให้บุคลากรมีความสมบูรณ์ทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติถึงปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและ ตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประโยชน์ของประเทศชาติ รู้จักความ พอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใฝ่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีความรู้และมีความ ซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีสำนึกในความรับผิดชอบ ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีความ เป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทย และสังคมโลกได้อย่างผาสุก เพื่อให้บุคคลมีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ที่สอดคล้องและเท่าทัน พัฒนาการของโลก และมีโอกาสพัฒนาหรือเพิ่มพูนทักษะ ของตนเองให้สูงขึ้นหรือปรับเปลี่ยนทักษะของตนตาม ความถนัดหรือความจำเป็น

☐ กฎหมายอื่น เช่น ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง (ถ้ามี)

☒ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ประเภทการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในประเด็นการพิจารณา

ด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

ข้อที่ 1.1 ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ข้อที่ 1.2 ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

3. หลักการและเหตุผล

ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชน โดยเป็นทั้งแหล่งเรียนรู้และช่องทางในการติดต่อสื่อสาร อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกลับมามีพร้อมกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ หรือ "ภัยไซเบอร์" เช่น การกลั่นแกล้งออนไลน์ (Cyberbullying) การถูกหลอกลวง การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการถูกชักจูงเข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ผ่านโลกออนไลน์

ขณะเดียวกัน "ปัญหายาเสพติด" ยังคงเป็นวิกฤตทางสังคมที่ซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มผู้ค้าได้ปรับเปลี่ยนช่องทางและวิธีการเข้าหาเด็กและเยาวชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากขึ้น ทำให้เยาวชนมีความเสี่ยงสูงที่จะตกเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวงหรือเข้าถึงสารเสพติดได้ง่ายยิ่งขึ้น การขาดภูมิคุ้มกันทั้งในโลกจริงและโลกเสมือนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจนำไปสู่ปัญหาทางจิตวิทยา สุขภาพ และกฎหมายในระยะยาว

ดังนั้น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอคลองลาน จึงได้จัดทำ "โครงการเยาวชนชาวนาฉลาดรู้ทันภัยไซเบอร์และห่างไกลยาเสพติด" ขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันรอบด้านให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารบนโลกออนไลน์ (Cyber Literacy) ควบคู่ไปกับการตระหนักถึงโทษพิษภัยของยาเสพติด เพื่อให้เยาวชนสามารถเติบโตเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และนำพลังของตนเองไปใช้ในทางสร้างสรรค์ต่อไป

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษและวิกฤตของยาเสพติดในยุคปัจจุบัน

4.2 เพื่อให้เยาวชนมีความรู้เท่าทันภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ บนโลกออนไลน์และสามารถปกป้องตนเองได้อย่างเหมาะสม

5. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ประชาชนตำบลสักงาม จำนวน 6 คน

เชิงคุณภาพ

ผู้เข้าอบรม ร้อยละ 80 มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับโทษและวิกฤตของยาเสพติดในยุคปัจจุบัน และรู้เท่าทันภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ บนโลกออนไลน์และสามารถปกป้องตนเองได้

6.วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ
1.ประชุมและวางแผนการจัดกิจกรรม	ชี้แจงวางแผน กำหนดการดำเนินงาน	บุคลากร สกร. ระดับอำเภอ คลองลาน	ครู สกร. 1 คน	สกร.ระดับ อำเภอคลองลาน	3 ส.ค.69	-
2.จัดทำ/ขออนุมัติโครงการ	เพื่อให้งานเป็นไปตามกระบวนการ	ครู สกร.	ครู สกร. 1 คน	สกร.ระดับ อำเภอคลองลาน	10 ส.ค.69	-
3.ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม	เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนงาน	ประชาชนในพื้นที่อำเภอ คลองลาน	ประชาชน 6 คน	สกร.ระดับ ตำบลสักงาม หมู่ที่ 1 ตำบลสักงาม อำเภอ คลองลาน จังหวัด กำแพงเพชร	13 ส.ค.69	690.-

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ
4.การนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม	เพื่อเป็นการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม	ผู้ได้รับการแต่งตั้งนิเทศติดตามกิจกรรม	คณะนิเทศ สกร.ระดับ อำเภอ 4 คน	สกร.ระดับ ตำบลสีกงาม หมู่ที่ 1 ตำบล สีกงาม อำเภอ คลองลาน จังหวัด กำแพงเพชร	13 ส.ค.69	-
5.ประเมินผลสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงาน	รายงาน สรุปผล การดำเนินงาน นำผลไปปรับปรุงพัฒนาต่อไป	สกร.ระดับ อำเภอคลอง ลาน	ครู สกร. 1 คน	สกร.ระดับ อำเภอคลอง ลาน	30 ส.ค.69	-

7. งบประมาณ

งบประมาณประจำปี 2569 แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิต ผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน เพื่อค่าใช้จ่าย จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง (ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต) รหัสงบประมาณ 20334332005002000000 กิจกรรมหลัก 20334690003200000 แหล่งของเงิน 6911200 เป็นเงิน 690.- บาท (- หกร้อยเก้าสิบบาทถ้วน -) เป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ค่าวัสดุ

เป็นเงิน 690 บาท

รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 690.- บาท (- หกร้อยเก้าสิบบาทถ้วน -)

หมายเหตุ : ทุกรายการถ้วนจ่ายตามที่จ่ายจริง

8.แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	จำนวนงบประมาณ			
	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. 68)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค.69)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย.69)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย.69)
โครงการเยาวชนชาวนาตลาด ฐานภัยไซเบอร์และทางไกลยาเสพติด	-	-	-	690.-

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

9.1 นายศิวกร แสงแก้ว ตำแหน่ง ครู รักษาการในตำแหน่ง ผอ.สกร.ระดับอำเภอคลองลาน

9.2 นางสาวเพ็ญพันธุ์ ประดับสุข ตำแหน่ง ครู สกร.

10. เครือข่าย (ถ้ามี)

10.1 ผู้นำชุมชน

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

โครงการทักษะชีวิต

12. ผลลัพธ์(Outcome)

- ร้อยละ 80 ของผู้เข้ากิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถช่วยเหลือตนเองและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่นในเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง

13. ดัชนีชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงผลผลิต (Output)		
ผู้เข้าร่วมโครงการผ่านกระบวนการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	ร้อยละ 80
เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงผลลัพธ์ (Outcomes)		
ผู้เข้ากิจกรรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษและวิกฤตของยาเสพติดในยุคปัจจุบัน	ประชาชนได้รับความรู้ เรื่องโทษและวิกฤตของยาเสพติดในยุคปัจจุบัน	ร้อยละ 80
ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้เท่าทันภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ บนโลกออนไลน์และสามารถปกป้องตนเองได้	ประชาชนได้รับความรู้ เรื่องภัยคุกคามรูปแบบต่างๆ บนโลกออนไลน์	ร้อยละ 80

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

14.1 จากการสังเกต

14.2 จากการตอบแบบสำรวจ